

hopenow
empowering trafficked women

Høring om Menneskehandel

Landstingssalen, Christiansborg

30. oktober 2009

De handlede kvinders menneskerettigheder

HopeNow v/ formand Anne Brandt Christensen

(abc@hopenow.dk)

Mange tak for invitationen til HopeNow til at komme her i dag og fortælle om de kvinder, som HopeNow arbejder med og for, og kort redegøre for situationen, som den ser ud i Danmark i dag for handlede mennesker. Mit navn er Anne Brandt Christensen og jeg er formand for HopeNow.

Alle de kvinder, vi netop har set interviewet i filmen, *Affected for Life*, er kvinder, som HopeNow har arbejdet for og med. De er alle ofre for menneskehandel – sådan ser et offer for menneskehandel ud. De er ikke blot tal i en statistik eller kasterbolde i en debat, de ER rigtige mennesker nogle af kvinder i filmen er handlet flere gange og alle har gennemlevet umenneskelig behandling i Danmark – de har alle været behandlet som kriminelle og været fængslede i kortere eller længere tid i Danmark.

Det er essensen af situationen for majoriteten af handlede kvinder i dag i Danmark.

Kvinderne har ønsket at medvirke i filmen for at fortælle, at slavehandel er et faktum og at der i høj grad er brug for ændringer i vores tilgang til bekæmpelse af menneskehandel, hvis vi skal opnå succes.

Ganske kort så, er HopeNow er en lille dansk NGO, baseret helt på frivillige ulønnede kræfter, som blev dannet i 2007 for at give handlede kvinder i Danmark en stemme. HopeNow's arbejde er med udgangspunkt i handlede menneskers basale rettigheder baseret på et princip om hjælp-til-selvhelp, som også kaldes empowerment. Kvinder skal have retten til selvbestemmelse igen, den ret har været frataget dem af bagmændene.

HopeNow udfører opsøgende socialt arbejde i fængsler, asylsystemet og på gaden, hvilket gør at vi har bred kontakt til udenlandske kvinder i prostitution i Danmark. HopeNow oplyser kvinderne om de tilbud, der er, rådgiver og støtter kvinderne, hvor vores hjælp er ønsket – også efter hjemsendelse. HopeNow prioriterer også oplysningskampagner – I kender forhåbentligt den kampagne vi kørte i starten af 2009 med filmen med kvinden, der bliver betalt for i supermarkedet, og plakaterne med kvinden som en vare i forskellige situationer i et supermarked. HopeNow samarbejder med Dansk Røde Kors Kvindecenter i Kongenlunden, Reden International og Center mod Menneskehandel.

Siden handlingsplanens iværksættelse i 2007 og med dannelsen af Center mod Menneskehandel er der sket en del fremskridt i procedurerne for identifikation af handlede mennesker og samarbejdet mellem de myndigheder, som har afgørende betydning for behandlingen af handlede mennesker, nemlig Center mod Menneskehandel, Politiet og Udlændinge Service.

Men der er en lille præposition, som har umådelig stor betydning for ofre for menneskehandel, der tvinges til ophold i Danmark, eller som på grund af historier fra en svunden tid om Danmarks engagement, som beskytter af de svage og basale menneskerettigheder, den dag i dag fejlagtigt tror, de kan søge beskyttelse her i landet fra deres bagmænd.

Det er et lille ord, som volder det administrative system kvaler, fordi konsekvenserne af det leder til en identifikations praksis, som strider imod Palermo Protokollens opfordring til beskyttelse af handlede og sårbare mennesker og imod de klare forpligtelser om at yde hjælp til handlede mennesker som fremgår af

Europarådets Konvention om indsats til bekæmpelse af menneskehandel.

Det lille ord findes på side 3 af den gældende danske handlingsplan. Det er ordet "TIL". Handlingsplanen til bekæmpelse af handel med mennesker omfatter alle mennesker, der handles TIL Danmark.

Sådan som menneskehandel i realiteten foregår – og sådan set har foregået i mange år nu – er, at kvinder, der kommer fra lande uden for EU, købes og sælges på vej ind i Europa. Mange sælges så igen, når de er i Europa, præcis som de EU borgere, der er også i stigende antal er blandt ofrene for menneskehandel. Penge skifter hænder, handlede kvinder skifter ejermænd og får nye ordrer. Men mange kvinder sælges ikke ind over den danske grænse – de sælges ikke til Danmark. De sendes derimod hertil af deres bagmænd, af deres ejere, for at arbejde.

Kvinderne cirkuleres systematisk rundt mellem lande af bagmændene for at optimere profitten. Friske og nye varer betyder gang i butikken og flere penge.

Det er ikke nødvendigt at handle en kvinde over en landegrænse, hvis man har et netværk eller samarbejde i flere lande, man sender blot varen, derhen man ønsker den. De handlede kvinder kommer så til Danmark, arbejder i prostitution i Danmark for deres bagmænd, har danske kunder hver dag.

Sagt på en lidt anden måde, kvinderne bliver **dagligt voldtaget af danske kunder på dansk grund**. Men de er **teknisk set** ikke handlede til Danmark, derfor bliver de ikke identificerede som handlede. Derfor får de ingen hjælp. Derfor får livet som handlet kvinde, voldtægter og vold lov til at fortsætte.

Det giver således i realiteten ingen mening at fastholde, at i Danmark kan kun kvinder handlet TIL Danmark få hjælp under handlingsplanen. HopeNews udgangspunkt er, at

alle vel gerne vil behandle ofre for grov kriminalitet ordentligt, og ordet TIL må derfor være utilsigtet valgt i handlingsplanen måske på grund af ukendskab til, hvordan menneskehandel i realiteten foregår.

Mens vi mødes til høringen her i dag, har HopeNow kendskab til mindst 6 kvinder, som ikke er identificerede som handlede, fordi man mener, der er tvivl om, hvorvidt de er handlet **til** Danmark. **Alle** kvinderne er handlede af bagmænd og **alle** har arbejdet i prostitution i **Danmark**, **alle** har været benyttet af **danske kunder**. Og disse kvinder har ikke selv valgt at rejse hertil eller at arbejde i prostitution. De er sendt hertil af bagmænd eller netværk.

Af disse 6 kvinder er 3 i fængsel og 3 befinder sig i asylsystemet. En af kvinderne har gennem sit liv været handlet 4 gange, de øvrige er alle handlede mere end én gang. Alle troede de, de fik beskyttelse her. Flere kvinder vil gerne vidne, men eftersom der ingen reel beskyttelse er, ingen udsigter til hjælp, vælger de at tie stille.

Menneskehandel er grov kriminalitet. Det kan vi hurtigt blive enige om i Danmark. Vi har §262a i den danske straffelov, der kriminaliserer menneskehandel. Danmark har underskrevet og ratificeret Palermo protokollen og Europarådets konvention om indsats mod menneskehandel.

Men i realiteten behandler vi ikke ofre for menneskehandel som ofre for grove forbrydelser. Som ofre for kriminalitet som enten begås af enkeltstående personer eller af organiserede netværk. Man **vælger ikke** at blive handlet – det kan hverken praktisk, teknisk eller juridisk lade sig gøre, uanset hvordan man gerne vil vende problemstillingen efter behov eller politisk overbevisning.

Er man handlet, er man offer for forbrydelse. Modsat hvad man kunne foranlediges til at tro, er det faktisk, de allerfærreste der overhovedet ønsker at indrømme eller indse, at de er handlede – enten er de ikke klar over hvad det betyder, hvordan det defineres eller også **skammer** de sig over at være havnet der, hvor de er, og at have gjort de ting, de har været **tvunget** til.

I Danmark straffes ofre for menneskehandel for kriminalitet de med trusler og vold tvinges til at begå. Der er i dag ingen mulighed for straffrihed.

At fængsel ofre for menneskehandel, at behandle dem som kriminelle og alene fokuserer på dem der utvisteligt er handlede TIL Danmark, betyder, at Danmark reelt kun har ganske få succeshistorier, når det handler om domfældelser og fængslinger af menneskehandlere, omfanget af denne kriminalitet taget i betragtning. Den danske behandling af ofre for menneskehandel går i realiteten stik imod det, der er formålet med indsatsen og al arbejdet – nemlig bekæmpelse af menneskehandel.

Sat på spidsen og set fra de handlede kvinders perspektiv, så anser vi i Danmark i realiteten det at være en udokumenteret immigrant uden papirer eller falske papirer tilvejebragt af bagmændene, det at være uden arbejdstilladelse som en mere tungtvejende form for kriminalitet end at være menneskehandler.

Det gør det forståeligt nok **vanskeligt** for kvinderne at se fordele i at samarbejde med myndigheder om at bekæmpe bagmændene. En handlet kvinde, der fængsles er alt andet end et samarbejdsvilligt vidne. De **eneste** vindere i dette administrative virvar er menneskehandlerne. Risikoen for straf og konsekvenserne for at være involveret i menneskehandel er ganske ubetydelige i forhold til den enorme profit, der laves.

HopeNow beder på kvindernes vegne om, at der laves om på situationen, som den er idag, og har 3 konkrete forslag til hvordan:

1. Den danske administrative praksis om, at der *kun* gives hjælp til ofre, der handles **til** Danmark bør laves om *hurtigst muligt*, sådan at ofre for menneskehandel **som opholder sig i; udnyttes i Danmark eller søger beskyttelse i Danmark** kan få hjælp. Ellers er Danmark ude af trit med udviklingen af mønstre i udviklingen af menneskehandel og lever ikke op til sine internationale forpligtelser. Denne vigtige ændring kan iværksættes nu, uden lovændringer eller ny handlingsplan.

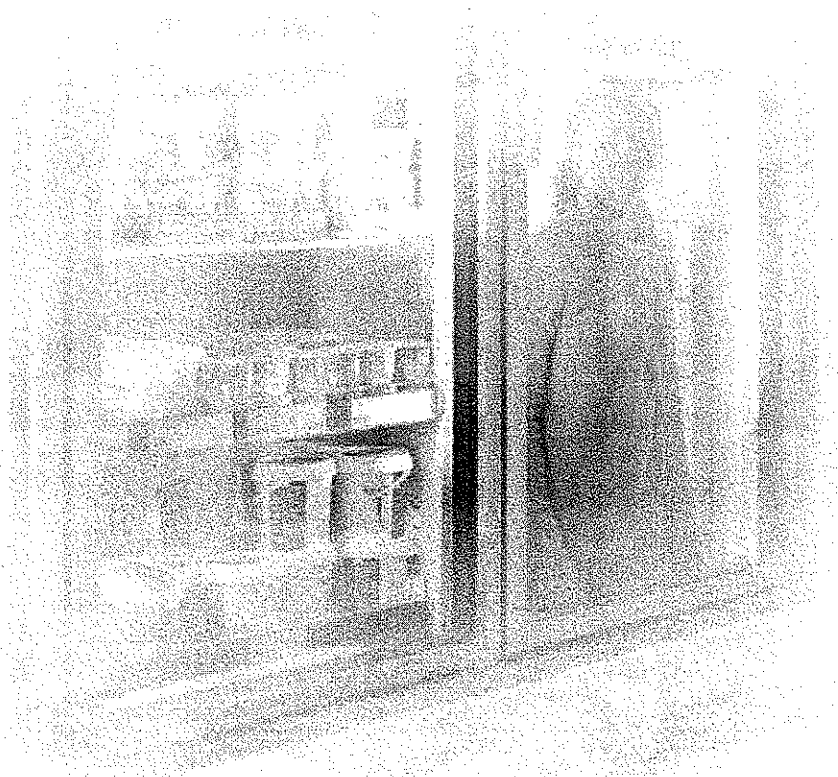
2. Den danske regel om at ofre for menneskehandel straffes for den kriminalitet, de tvinges til at begå, skal laves om, så der er **mulighed for straffrihed** i overensstemmelse med Europarådets konvention. Straf for kriminalitet begået under tvang og trusler i forbindelse med menneskehandel er ikke befordrende for at opnå samarbejde om domfældelser. Offeret straffes yderligere, og bagmanden går fri.....

3. Hvis man reelt gerne vil have fat i bagmændene, bør Danmark overveje modellen med brug af den humanitære opholdstilladelse til ofre for menneskehandel. Uden vidner, ingen domme, som det fremgik af interviewet med Stephen Wilkinson fra Scotland Yard i filmen *Affected for Life*

Disse ændringer vil have stor betydning for ofre for menneskehandel i Danmark. Disse ændringer vil betyde, at Danmark sender et tydeligt signal til

menneskehandlerne og respekterer handlede menneskers
basale menneskerettigheder.

Tak.

Krisecentre i Danmark for udenlandske handlede kvinder

- Krisecenter Odense
- Safehouse – Safe and Alive
- Krisecenter – Reden International

Krisecenter Odense

- Drives af Odense kommune
- Kun lønnede medarbejdere
- For voldsramte kvinder også med børn
- Anonymt ophold en mulighed
- Døgnåbent
- Plads til 15 kvinder og ca. 20 børn
- Ikke kun for udenlandske kvinder
- Bruges i de tilfælde sikkerheden i København ikke kan imødekommes

Safehouse – Safe and Alive

2. september 2008

- Privat organisation – drives af Christians venner og Safe and Alive
- Baseret på lønnet og frivillig arbejdskraft
- Daglig leder er ”Christian”
- Bosted for kvinder i skjul og et tilbud for handlede kvinder, som ønsker at komme ud af miljøet
- Tilbud om hjælp til læge, psykolog, advokat, undervisning samt økonomisk bistand
- Tilbyder hjælp til familier i hjemlandet, som trues med repressalier

Krisecenter – Reden International

fra 1. oktober 2003

- Drives af NGO'en Reden International men har kontraktligt samarbejde med CCM og øvrige myndigheder
- Plads til 12 kvinder
- Døgnbemandet med lønnet personale
- Frivillige hjælper til som supplement
- Beskyttet tilbud for handlede kvinder i prostitution
- Formål: afklaring, handleplan, aktivering, forberedt hjemsendelse, asylophold
- Tilbud: rådgivning, psykolog, læge, advokat, undervisning, tolke
- Henvises af politi, via Hotline, eget miljø, andre NGO

De udenlandske handlede kvinder

- Kommer fra hele verden
- Handlet på forskellig vis til prostitution
- Gadeprostitution – flest fra Rumænien og Nigeria
- Prostitution på bordeller mm. – her ses også kvinder fra Polen, Ungarn, Sydamerika og Thailand
- Har som regel ingen gyldige personlige papirer, skylder penge, flere sociale problemer, kan være traumatiserede og udsat for fysisk og psykisk overlast

Hvorfor disse krisecentre

- Ingen andre krisecentre er gearret til disse udenlandske kvinders problematik
- Potentielle handlede kvinder har krav på at blive betragtet og behandlet som ofre
- Behov for beskyttelsestilbud væk fra gaden, bordeller og bagmænd
- Behov for tid til afklaring og refleksion
- Behov for hjælp til hjemsendelse
- Behov for hjælp til asylsøgning
- Behov for anden samfundshjælp
- Mulighed for resocialisering
- Mulighed for at spore og retsforfølge bagmændene

Samlet behov

- Der synes at være flere og flere udenlandske kvinder som kan være handlet til prostitution
- Ingen krisecentre har været tomme det sidste år
- Mange har ulovligt ophold eller ingen identifikationspapirer og kan derfor ikke få hjælp fra alm. velfærdsydelser
- Tæt samarbejde mellem NGO'er og myndigheder om forberedt hjemsendelse, asylansøgninger og retsforfølgelse af bagmændene
- Professionel og kompetent bistand på alle niveauer
- Uden Safe and Alive og Reden International intet beskyttelsestilbud til udenlandske handlede kvinder

Fremtidsperspektiver

- Menneskehandel et globalt problem – kræver national og international indsats
- Så længe, der er udenlandske handlede kvinder, så længe er der behov for krisecentre med særlig viden og erfaring
- Brug for ændringer af loven og retspraksis for at øge muligheden for asyl og opholdstilladelse, for at alle potentielle handlede kvinder får tilbudt beskyttelse og bliver anset som ofre og for at kvinderne kan søge erstatninger
- Brug for nye politiske handleplaner fulgt op af økonomiske bevillinger til de nødvendige ressourcer og kompetencer til mennesker i nød
- Brug for øget fokus på netværk og samarbejde mellem NGO, politi, CMM og Udlændingesservice – koordinering og fælles indsats
- Brug for fælles og udvidet definition af handlede kvinder

Politiets indsats mod menneskehandel & bagmænd til prostitution

Høring om menneskehandel
Landstingssalen 30. oktober 2009

Rigspolitiet
Nationalt Efterforskningscenter

Kim Kliver,

Chef NEC

Rigspolitiet, Politiafdelingen,
NEC

Oversigt

- NECs ansvarsområder – menneskehandel
- Politikredsens enheder mod menneskehandel & rufferi
- Internationalt politisamarbejde
- Forebyggende foranstaltninger
- Sigtelser & afgørelser - overblik

NECs indsats mod menneskehandel

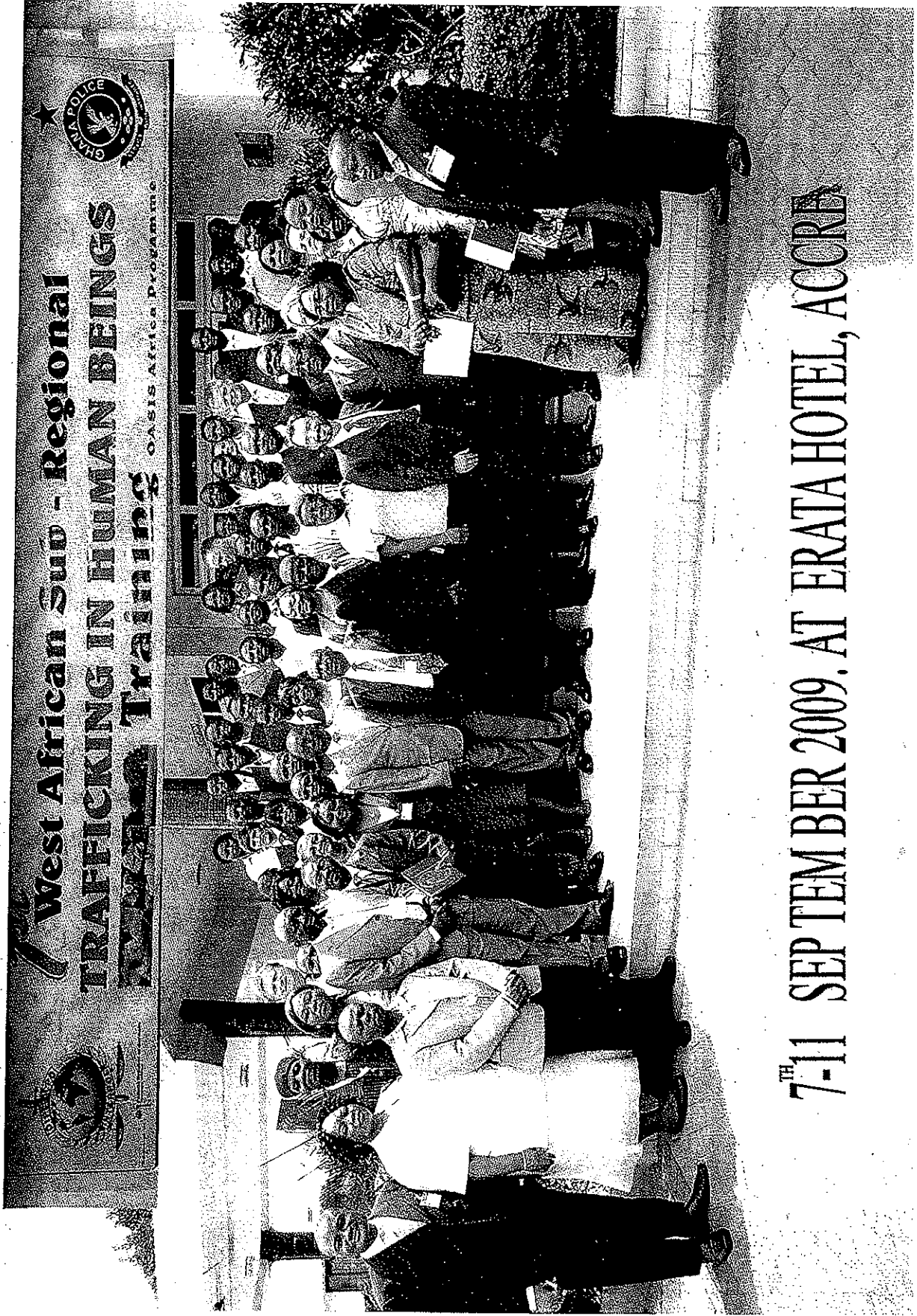
- Nationalt overblik over omfang, udvikling og karakter
- Monitering af menneskehandelsager
- Undervisningsopgaver
- Kortlægning af bordel- og escortmarkedet
- Rigspolitiets hotlines vedr. Kvindehandel & rufferi og Børnesexturisme
- Deltagelse i politikredsens kontrol- og anholdelsesaktioner
- Dokumentation af politikredsens indsats
- Besvarelse af folketingsspørgsmål, redegørelser osv.
- Deltagelse i internationale projekter, konferencer (bl.a. i Europol- og Interpolregi)
- Deltagelse i arbejdsgrupper og følgegrupper

Politikredsens enheder & indsats

- Hver politikreds har en særlig enhed vedr. menneskehandel og bagmænd til prostitutionen
- Enhederne er af varierende størrelse, men alle har en fokus/kontaktperson på området. Københavns politi har den største enhed – specialgruppe (9 personer)
- Politikredsene indberetter oplysninger om menneskehandel og rufferi til NEC. Mindst en gang om året foretager politikredsene kontrolbesøg på samtlige kendte bordeladresser i kredsen (i samarbejde med NEC, CmM / NGO'er og SKAT)

Internationalt politisamarbejde

- NEC koordinerer det internationale politisamarbejde omkring menneskehandel. Nye eksempler på projekter:
- **Mobilitetsprogram** - samarbejde med bl.a. Nordisk Ministerråd. Mål: Vidensdeling, erfaringsudveksling, netværksdannelse og styrket samarbejde mellem de nordiske lande, de baltiske lande og Nordvestrusland vedr. menneskehandel. Deltagere undervises i lovstof, politiets strategiske og operative tiltag, samarbejde med NGO'ere, repatriering m.m. NEC var med til udvikling af projektet og afvikling (undervisning og deltagelse).
- **Interpol Projekt OASIS**. Uddannelsesprogram i Ghana. 35 politifolk fra 6 vestafrikanske lande blev uddannet i bekæmpelse af menneskehandel. Afviklet i september måned 2009 - en uges varighed. NEC deltog med en underviser.

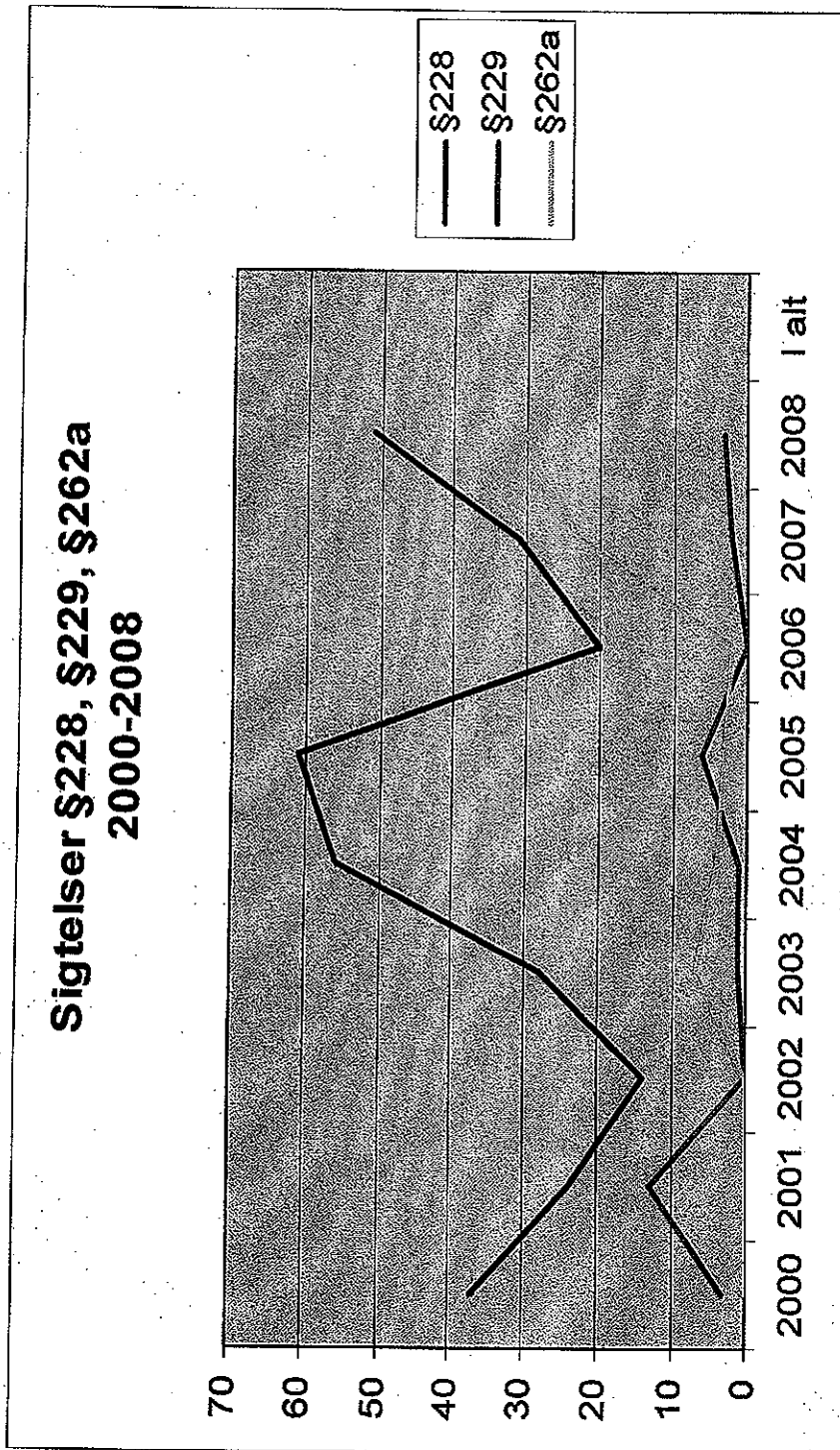
7TH SEPTEMBER 2009, AT ERATA HOTEL, ACCRA

Forebyggende foranstaltninger

Eksempel "Projekt Thailand":

- Samarbejde med ambassaden, Udlændingesservice, Københavns Lufthavn og politikredsene
- Formål: Mulige ofre for menneskehandel og rufferi forsøgt identificeret i hjemlandet, som led i behandlingen af visumansøgninger
- 336 visumansøgninger blev undersøgt og efterforsket
Referencepersoner blev undersøgt. Indrejse- og udrejsekontrol på særligt udvalgte kvinder. Referencepersoner og indrejste blev aflagt et kontrolbesøg
- Resultat: ca. 9 % af visumindehaverne havde relation til prostitution eller begrundet mistanke herom
- Projektet førte til flere konkrete efterforskningsoplæg

Sigtelser & afgørelser - overblik

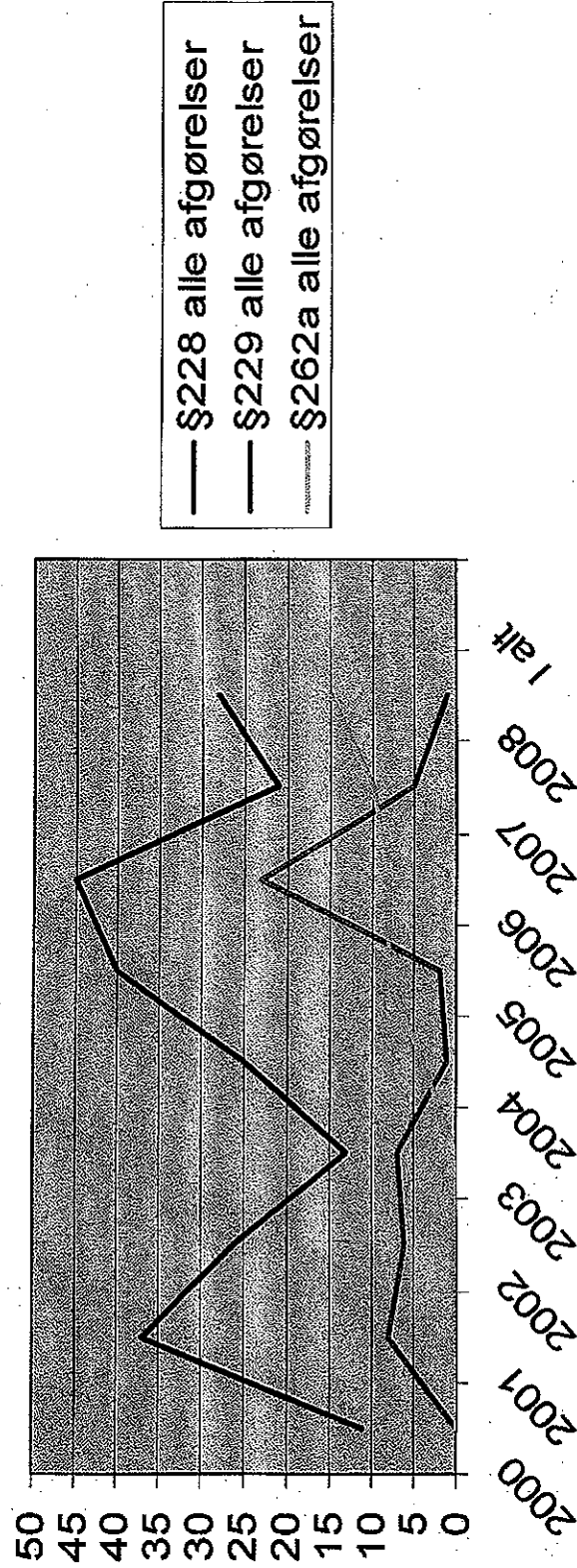

I alt SIGTELSE 2003-2008:

- 69 sigtelser for menneskehandel § 262a
- 322 sigtelser for rufferi § 228
- 29 sigtelser for mellemmandsvirksomhed § 229

Sigtelser & afgørelser - overblik

Afgørelser §228, §229, §262a
2000-2008

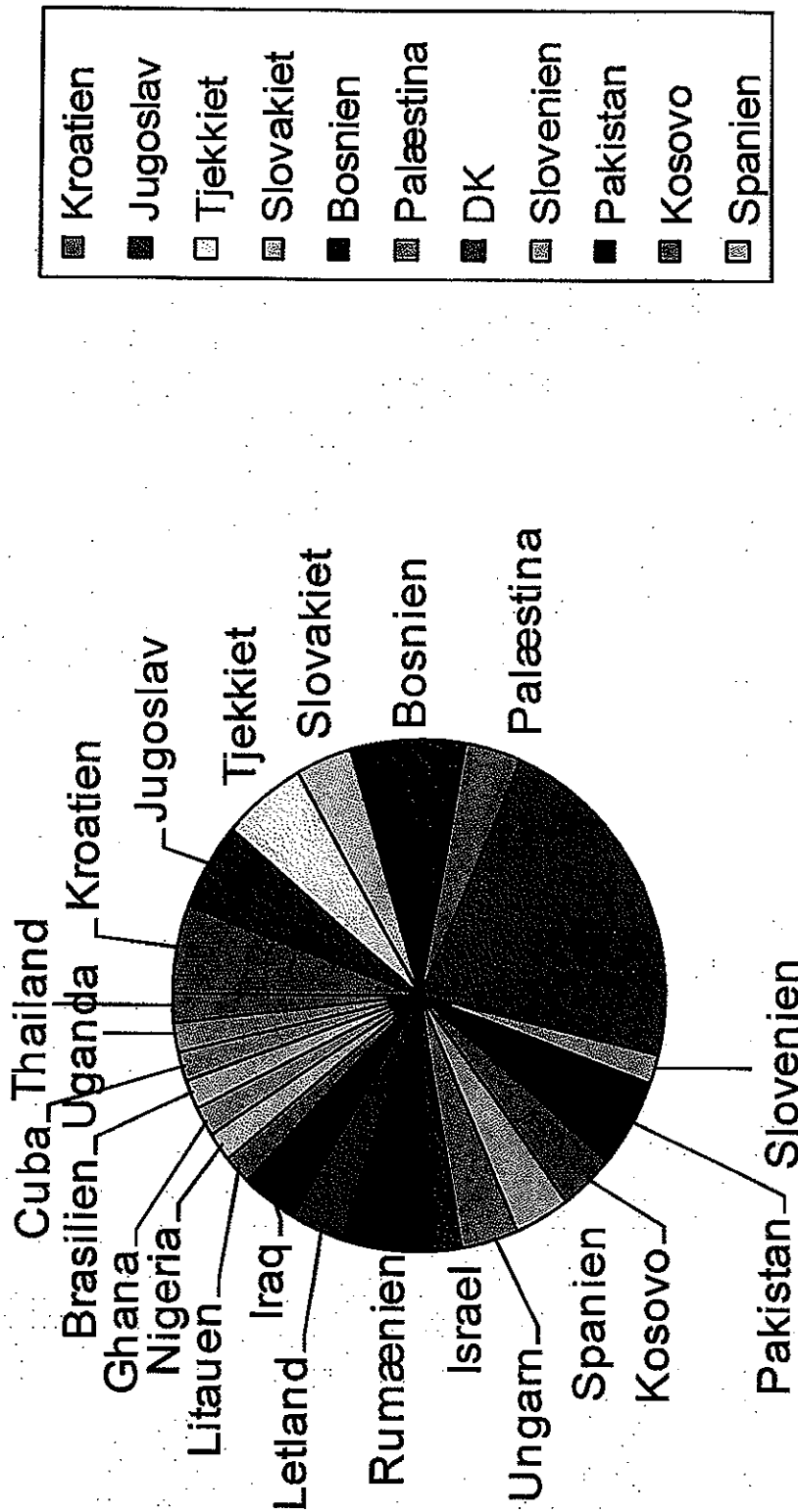

I alt AFGØRELSE 2003-2008

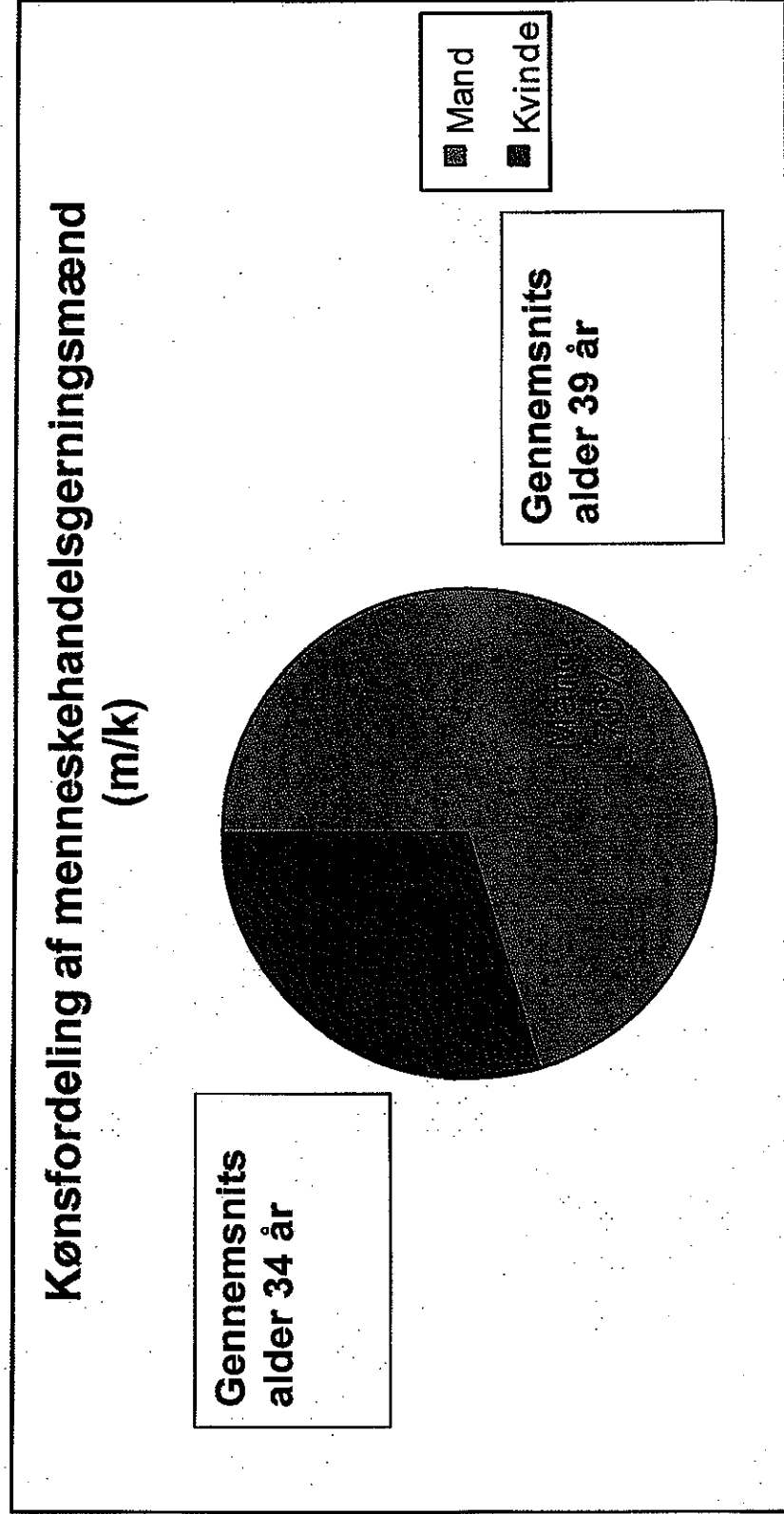
- 45 afgørelser på menneskehandel § 262a
- 246 afgørelser på rufferi § 228
- 53 afgørelser på mellemmandsvirksomhed § 229

Menneskehandels gerningsmands (m/k) profil

Menneskehandel gerningsmandsprofil
Nationalitetsfordeling

Menneskehandels gerningsmands (m/k) profil

Menneskehandels gerningsmands (m/k) profil

- Bagmænd og kvinder har oftest samme nationalitet + med dansk kontakt (samme etniske grupper)
- En del bagmænd er kvinder (typisk i thai prostitution)
- Rocker og bander står for systematisk afpresning

Prostitutionsmarkedet i Danmark

- ANTAL / FORHOLD

- Ca. 2.500 udenlandske kvinder prostituerer sig i Danmark. De udenlandske kvinder udgør ca. 50%. Dvs. ca. 5000 prostituerede i alt.
- De udenlandske prostituerede kommer hovedsageligt fra: Thailand, Øst- og Centraleuropa, Vestafrika og Sydamerika.
- En del udenlandske prostituerede er genstand for systematisk udnyttelse af bagmænd i såvel Danmark som i udlandet (mest rufferi)
- Egentlig menneskehandel i straffelovens forstand forekommer kun i mindre omfang
- Der er tale om organiseret og grænseoverskridende kriminalitet

Tak for opmærksomheden

Kontakt til NEC: 33 14 88 88, e-mail NEC@politi.dk

**Rigspolitiet, Politiafdelingen,
NEC**